



ÅRSSKRIFT
for
RINGE-EFTERSKOLE
1942

Udgivet af Elevforeningen.

RINGE EFTERSKÖLES AARSSKRIFT

RINGE EFTERSKOLE

AARSSKRIFT

1942



13. AARGANG
UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

Lydighed.

Fremmede, gaa og meld Folk i Sparta: Døde ligger vi her, lydige mod dets Love.

Saadan lyder Indskriften over de 300 Spartanere, som kæmpede til sidste Mand for at redde deres Land fra Perserkongens Vælde. — Spartas Lov bød, at ingen maatte flygte i Kampen. — Det var den Lov, de havde været lydige mod. — Soldaterlydighed, vil nogen sige. Ja, men der har sikkert været en anden Følelse, som har været den tungestvejende: Den, at de tjente deres Land og ofrede det Livet. Vi ved alle, at Spartas Love var strenge, og at Spartanerne fra smaa blev opdraget strengt — og skulde lyde.

Sammenlignet med Nabostaten Athen, hvor Friheden var i Højsædet, og hvor Kunst og Videnskab blomstrede i Frihed, var der noget haardt over Sparta og dets Love og dets Lydighed.

Det var et Soldaterland. Og naar man hører Folk, der selv har været Soldater, fortælle, faar man ogsaa at høre, at Soldatens første Bud er Lydighed. Der er ikke noget med, hvad jeg synes, og hvad du har Lyst til. — Saa vilde der vel næppe heller blive Soldater ud af det.

Slaar vi ned paa et andet Omraade, f. Eks. vore Forfædre, der som Hovbønder trælledede paa Herremandens Marker, faar vi ogsaa et levende Indtryk af at det eneste man ønskede af Bønderne var Lydighed. De skulde lyde, eller skal vi sige lystre deres overordnede og dermed basta.

Ingen af disse Former for Lydighed tiltaler os umiddelbart. I gamle Dage tog de nordiske Vikinger ud og erobrede Land andre Steder, og de erobrede Landes Befolk-

ninger maatte lye dem. Undertiden tog de Fanger, som blev gjort til Trælle. Og en Træl maa finde sig i at lyde og lyde blindt. Hans Herres Ønske er hans Lov. Jo mere blindt han lyder sin Herre, des bedre egner han sig til at være Træl. Trællesind er heller ikke noget som tiltaler os.

De af jer, der husker „Hakon Jarl“ af Øhlenslæger, kan maaske ogsaa erindre de to Trælle der forekommer, Karker og Grib. Den sidste var ingen god Træl. Han kunde tænke selv. Husker I, hvordan han engang faar Lyst at lege Konge. Han tager Hakon Jarls Kongekrone paa, sætter sig paa Ambolten i Smedien og prøver at lege Konge. — Der var Frimandsblod i hans Aarer.

Bedre Træl var Karker, der var tilfreds, naar blot han havde nok at æde og kunde være Hakon Jarl tilpas. Han havde Trællesind. Derfor syntes Jarlen godt om ham. Og dog ender det med, at Karker tager Hakon Jarl af Dage. Et godt Eksempel paa, at Høvdinge ikke bør forlade sig paa Trælle, men bør støtte sig til og omgive sig med frie Mænd.

En Hund og en Træl er bedst, naar de kun lever for at udføre deres Herres Vilje.

I Henrik Ibsens „Kongsemner“ spørger Skule Jarl sin Skjald, om han ikke kan skaffe ham et levende Væsen, som kun vil tænke paa at leve for ham — Jarlen — og kun vil udføre hans Tanker. Skjalden svarede: Køb dig en Hund. Herre!

Naar Lydigheden er af den Art, at den gør de undergivne til Trælle, ogsaa af Tankegang, frembringer den ikke noget godt. Og den har intet at gøre med den Hengivenhed, som frie Mennesker kan nære mod deres Herre.

Er Lydighed da i det hele taget noget godt? Eller er det noget man under alle Forhold med Foragt maa vende Ryggen til.

Er det ikke bedre at stræbe efter at komme til at herse, befale over andre Mennesker?

Her maa vi mindes det gamle Ord: Den, der vil byde, Den største blandt jer er den, der tjener andre!

Naar vi fortæller Danmarks Historie fra de rigtig gamle Dage, eller vi gaar til de islandske Sagaer, saa er de Skikkelser vi regner for de største dem, der byder, Høvmaa lære at lyde. — For Kristne ved vi at det gælder: dingene eller Kongerne. Det er ikke Trællene, Svendene, der maa lyde, vi dvæler ved. Det er ikke det jævne Folk, som vi nu udtrykker os. Men det er dem, der rager op over Mængden, det er dem, der skaber Historie.

Til daglig var Kongen kun Ligemand med sine Landsmænd. I Farens, Krigens Tid var han den første iblandt Ligemænd, d. v. s. at i saadanne Tider indsaa man, at det var nødvendigt at alle indordnede sig under en Fører og var ham lydige.

Dette kunde Sydens og Østens Folk ikke forstaa. Hos dem var Kongen altid den, der regerede. Og han var aldrig Ligemand med sine Landsmænd.

I Fredens Dage var Husfaderen den, alle skulde lyde i Hjemmet. Og den Myndighed en saadan Husfader var forlenet med, kunde være streng.

Men alligevel: Ud af dette, at Børnene fik lært at lyde, voksede det andet, at de senere bedre forstod at byde.

Nu ved jeg vel, at man i vore Dage og i Aarene indtil vor Tid ikke har sat Lydighed særlig højt. Man har rost og hyldet Friheden i saa høje Toner, at man har søgt at overbyde hinanden, saa Friheden ogsaa paa Opdragelsens Omraade vel har været ved at tangere Tøjlesløsheden.

Inden for Skolens Verden var vi her i Danmark — lad os blot nøjes med vort eget — i nogle Aar saa langt ude, at man kun vilde opdrage i Frihed, Friheden i sin fuldeste Konsekvens. Lydighed var et grimt Ord, der skurrede slemt i pæne Menneskers Ører. Børnene maatte og skulde kun det, de selv vilde. Der var virkelig Opdragere, saadan kaldte man dem da, der troede paa — det sagde de i det mindste — at dette kunde gaa. Nu havde man

fundet de Visers Sten. Tænk, at Mennesker hidtil havde været saa gammeldags, at de ikke kunde indse, at det var Friheden i sin fulde Udstrækning, der kunde skabe et sundt Folk.

Man kunde blive udsat for følgende: Hvad er en Friskole? Er det en Skole, hvor Børnene gør, hvad de vil, og kun hvad de har Lyst til?

Hertil maatte jeg svare: Ikke der, hvor jeg er med. Det var aldrig Friskolens Maal og Mening. Friskolen, den grundtvigske eller koldske, hvad man nu vil kalde den, og vel ogsaa andre gode Skoler havde et langt mere sundt Ideal, der kan udtrykkes: Under Tugt men ej i Baand Livets Gud vil dyrkes.

Der var Skoler, som man kaldte de frie Skoler. Ja, der var. Om der er flere endnu, ved jeg ikke. At det var Vildskud, kan man sagtens indse nu. Den Frihed man praktiserede maatte ende i Tøjlesløshed.

I ethvert Hjem, i enhver Skole, der skal bestaa, maa der ved Siden af Friheden være et Begreb, der kaldes Lydigheden.

Tænk jer om. Har I ikke alle været i et saadant Hjem, hvor der ikke var noget, der hed Lydighed. Har I saa ikke ogsaa følt: Nej her er ikke godt at være.

Man har da to pinlige Ting at vælge mellem: Enten at spille Komædie og lade, som man ingenting kan forstaa for ikke at støde Forældrene, eller ogsaa rent ud at sige til dem, at de ødelægger deres Børn med den Behandling.

Engang var Kold i et Hjem, hvor et af de mindste Børn, trods Moderens svage Formaninger stadig løb og legede med en blank Kobberkedel og rimeligvis gav den nogle Buler, hvilket altsaa vil sige, at Kedelen blev ødelagt. Kold sagde til Moderen: Du ødelægger dit Barn paa den Maade.

En af vore Digtere siger: Naar Børn er smaa træder de paa deres Moders Forklæde, naar de bliver store, træder de paa hendes Hjerte.

Naar nu Børn fra saadanne Hjem kommer i Skole og skal indordne sig under en vis Orden, vil der i bedste Fald medgaa nogen Tidsspilde for Børnet selv, for Læreren og for Kammeraterne, inden vedkommende faar lært, at her maa han aflægge sine Unoder og opføre sig, saa man kan være tjent med at have ham i Flokken.

Børn fra Hjem, hvor man forstaaer Værdien af Lydighed er selvfølgelig meget lettere at arbejde med i Skolen. — Men lad os se bort fra, hvad Læreren kan ønske og spørge om, hvad der er gavnligst for Eleverne. Saa er vi kommet til den gamle Sandhed, at uden Hjemmenes Medvirken og Forstaaelse opnaar Skolen ikke meget.

Er man begge Steder klar over, at Pligt og Lydighed maa gaa Haand i Haand med Friheden, kan man have Haab om at opnaa et Resultat, som er til Bedste for Børn og Unge og dermed er de med til at bygge Landets Fremtid op, og først da bliver der Baggrund for Bjørnsons Tankegang:

Et enkelt Hjem bar saa tit et Land,
naar ud det sendte dets Frelsermand,
og mange Tusind af Hjem det var,
som Landet frelste fra Slaget bar.

Det gælder baade naar Slaget skal forstaaes bogstaveligt og naar det gælder at kæmpe med aandelige Vaaben.

De Hjem, der førener Frihed med Lydighed i Opdragelsen, sender adskilligt bedre udrustede Børn ud i Verden, ogsaa i Skole — lad os bare tage Efterskolen med — end de Hjem, som sender Børnene paa Skole, fordi de trænger til at slibes af. Det er muligt, at Skolen kan slibe Kanter af, men det er daarlig Økonomi baade for Hjem og Skole, at bruge den Tid til det.

Hjemmenes første Maal maa vel være at faa Børnene til at blive gode Mennesker. De kan godt opdrages i Lydighed uden at det behøver at være Tvang. For Lydighed og Frihed arbejder godt Haand i Haand.

Det er en Misforstaaelse at tro, at Lydighed behøver

at udviske det enkelte Menneskes Særpræg. At kunne faa sine Børn lært at lyde er nemlig ikke det samme som at faa dem til at lystre. Lydighed maa være noget, som udgaar af en Faders og Moders Myndighed overfor Børnene.

De Børn, der i Hjemmet nemmer Lydighed, lærer at Forældrenes Myndighed er i dybeste Pagt med den Kærlighed, som de har til Børnene. De faar ogsaa lært, at det største man kan naa, er at tjene sine Medmennesker og ikke at regere over dem. Det forstod de gamle Høvdinge ogsaa, at naar Kongeværdigheden blev dem til Del, var det for at de skulde tjene Folket og føre dem frelst ud af Tidens Vanskeligheder.

Naar unge Mennesker skal ud i Verden, enten i Tjeneste hos andre eller paa Skole, vil de have gode Betingelser for at klare sig, hvis de hjemme har lært at tjene. De vil blive modtaget vel ude, og de vil maaske være af dem, der naar længst. De egennyttige, de, der albuer sig frem somme Tider og til andre Tider lusker idenom, vil maaske tilsyneladende komme langt.

Til syvende og sidst er det Spørgsmaalet, om det er nok for et Menneske at komme langt frem. Hvis han ikke er det, han giver sig ud for.

Vi hører nu i Krigens Tid ofte om, at en Hær er trængt langt frem, men pludselig opdager den, at Forbindelseslinierne bagved er afskaaret — og uden at disse er i Orden, vil Hæren miste sin Slagkraft og gaa Undergangen i Møde.

At albue sig frem har intet med Lydighed at gøre, ej heller med Tjenersind. Drivkraften er kun Egenkærlighed. Et saadant Menneske vil komme til at staa ene uden Forbindelse med Kraftkilder andre Steder fra. Og Resultatet er Undergang. — Nej, da saa han klarere, den Konge som udtalte sit: Folkets Kærlighed, min Styrke. Ord, som mange flere kunde og burde gøre til deres.

Et Menneske, der hjemmefra gennem sin Opdragelse

har lært Tjenersind, Lydighed, Myndighed og Kærlighed at kende, han vil forstaa, at han stadig i sin Fremgang i Verden maa have Forbindelseslinierne i Orden til disse Faktorer. Rives han løs fra sit Udspring, maa han omkomme.

Har han vundet sine Medmenneskers Kærlighed og Tillid og er baaret frem af disse Kraftkilder, staar han stærkt, selvom der kommer haarde Modgangstider.

Lydighed og Tjenersind hører med til en god Udrustning. Derfor er det saa vigtigt, at man tidligt, altsaa hjemme hos Far og Mor — lærer det.

I disse Tider synes det at være klart for mange, at al vor Gerning maa sættes ind paa at tjene vort Land. Det er den Lov, som vi fra den mindste til den største i Samfundet lydige bøjer os for.

„Med Lov skal man Land bygge“. Det har vi Danske vidst i mange Hundrede Aar. Inden for Lovens Rammer, men i Frihed for den enkelte til at udfolde sig som hans Natur var i Lydighed mod Konge og Lov, har vi bygget vort Land op.

Og det er ikke Pral, men Virkelighed, hvad vi synger: Et lille Land, men dog saa vidt om Jorden, end høres Danskers Sang og Mejselslag.

Vi vil tro og haabe at Danmark atter maa blive frit, og at vi stadig vil sætte Lydighed for Lov og Ret i Høj-sædet, saa det kan siges om os Danske, at vi er et Folk:

hvor saa man skatter egen Arv,
at alle ser paa Næstens Tarv
og ingen Retten bøjer.

K. Hedemann.

Ungdommen i Krigens og Krisens Tid.

Det er svært at være ung! ikke mindst i en Krigs- og Krisetid. Hvor meget er der ikke, der lokker de unge — straalere for dem, som var det den største Lykke at kunne opnaa det. Naar Arbejdsdagen er forbi, trænger man til noget at muntre sig med. Mange kan ikke faa saa meget Ro paa sig, at de kan tænke sig at blive hjemme en Aften.

Storbyerne rummer de største Muligheder for at faa Fritiden „slaaet ihjel“, men derfor ogsaa de største Farer for at faa den daarlig anvendt. — Tiden gaar saa herlig let og fornøjelig, naar man sidder og hygger sig i Biografen. Bagefter har man ogsaa et fortræffeligt Samtaleemne — man føler, at man følger med; saa det er slet ikke underligt, at man ikke kan nøjes med at gaa i Biografen een Gang om Ugen. Eller hvor dejlig hyggeligt er det ikke at sidde paa en Restauration og høre Orkestrets, snart blidt inddyssende, snart — paa Grund af Disharmonierne — „herligt“ æggende, skurrende Toner. — Men Fornøjelserne har jo ogsaa deres Begrænsning. En skønne Dag er Pungen gaaet tom — en jævnlig tilbagevendende Kendsgerning.

Derfor har de unge en langt farligere Fjende i Mørklægningen. Det har altid været Skik — forøvrigt en daarlig Skik — at unge Mænd og Piger hang i Porte og paa Gadehjørner. Slem nok kunde det være i den Tid, man havde Gadelys, men Mørklægningen har kun udbredt denne daarlige Vane endnu stærkere. Mørket indgiver aabenbart en Følelse af, at man trygt kan tillade sig, hvad man ellers ikke vil, at andre Mennesker skal vide. Pigerne lytter betagne, imponerede, mens det andet Køn underholdende refererer den sidste Gangsterfilm. Tydeligt staar „Heltene“ for Tilhørerne: smarte, „haardkogte“ Mænd og Kvinder med sex appeal! — Det bliver naturligvis Maalet!

Her i Halvmørket lytter de unge, uprøvede til de ældres indvundne Erfaringer angaaende et rask lille Kup.

Det første Skridt uden for Lovens Grænser foretages. — Det er saa fristende at skyde Genvej til Livets Goder, i Stedet for at skulle slide for en Ugeløn, der virkelig ikke giver meget at slaa til Siden med. De glemmer Følgerne! Og hvordan er Samvittigheden?

Nogle vil maaske sige: Ja, men er det nu virkelig ogsaa saa slem? Andre vil trække paa Smilebaandet. De sidste har maaske i sig Tendenserne til at udnytte Fritiden paa den Maade og søger i Smilet at skjule eller bekæmpe den daarlige Samvittighed, eller ogsaa har de endnu ikke faaet Øjnene op for, at det er et Skraaplan, de er kommet ind paa.

Heldigvis er det dog langt fra Ungdommen i sin Helhed, der staar paa et saa lavt kulturelt og moralsk Standpunkt. Der findes ogsaa vaagen Ungdom! Ungdom, der er klar over, at man, mens man er ung, skal have Lov til at more sig — man er kun ung en Gang. — I Parentes bemærket tror jeg, at de, der bliver voksne uden først at have været unge, maa blive nogle slemme Tørvetrillere. — Men samtidig er det en Ungdom, der gennemskuer Tidens Krav og derfor søger at udnytte Evnerne, mens Tid er.

Vor Tid kræver Dygtighed, vel sagtens større end den, vore Forfædres Tid krævede; saa hvis man vil klare sig i Konkurrencen, maa man hænge i. Hvad man lærte i Børneskolen er ikke nok. Man maa paa Skolebænken igen!

Nu maa I ikke bryste jer og i glad Selvsikkerhed tro, at I uden videre kan regnes for at høre til den „vaagne Ungdom“, fordi I har været paa Efterskole en Vinter eller to. Nej, dertil kræves, at man stadig udvikler sine Evner. Vær derfor altid med, hvor der er noget godt at lære. Der er nok, der kalder, men lær at skelne det nyttige fra det endog skadelige.

De bedste Hilsener og Ønsket om en glædelig Jul.

P. Zoffmann Jessen.

P. S. Jeg haaber, at jeg faar mange af de gamle Elever at se til Elevforeningens Juletræ!

Per Gynt.

Atter er Vinteren kommet og med den de lange, mørke Aftener, hvor man gerne hygger sig inden Døre. De er dejlige, disse Aftener, hvor man sidder lunt og rart med en god Bog, mens Blæsten tuder om Hjørnerne.

Der bliver læst en Del; men ikke nok, naar der da er Tale om god lødige Læsning.

Mange nye Bøger kommer frem hvert Aar, og man læser adskillige af dem, og glemmer det meste ret hurtigt. Kun ganske faa gør et saadant Indtryk paa een, at man husker dem mange Aar efter og maaske aldrig glemmer dem.

Disse faa Bøger, som paa den Maade rager op over andre, er med til at præge Læseren. Naturligvis er det ikke den samme Bog, alle vil finde af lige stor Betydning, og maaske er det ikke hele Bogen, men kun Afsnit eller Sætninger, som man tilegner sig.

Hvor finder man da de rigtige Bøger og undgaar alle de mere intetsigende. Ja, det er ikke let at svare paa, det maa hver især søge sig frem til, i Særdeleshed naar det gælder de nye Bøger, ellers findes der jo Bøger om Litteratur, som kan vejlede i Valget. Mange læser kun alt det nye, som kommer frem, og synes slet ikke, de tør binde an med den lidt ældre Digtning, mener maaske, at hvad den Gang blev skrevet er forældet og vedkommer ikke os.

Men det er ikke rigtigt. De virkelige store Digttere skrev Ting, som til alle Tider vil være gyldige og rumme en Sandhed for os, et lille Fingerpeg i Retningen af det, vi alle søger at lære: Kunsten at leve.

Maaske skurer det nogle af jer for Ørene med saadanne Ord, højtravende Snak vil I tænke, og maaske jeg engang vilde have haft lignende Tanker. Og dog er det saa rigtigt, det er en Kunst at leve. Ikke det rent fysiske og materielle; men at søge at faa det ud af Livet, som man

er bestemt til. At finde dette, og saa staa fast der trods alle Vanskeligheder, maa vel være Maalet.

Mange gode Digttere har vi haft i Norden, og hør nu lidt om, hvad en af disse, Nordmanden Henrik Ibsen, skriver. 1866—67 skrev Ibsen to store Dramaer „Brand“ og „Per Gynt“, og naar man læser disse, maa man huske paa, at de er skrevet i Slutningen af den romantiske Tid, da Realismen var ved at bryde frem. Ibsen vilde gøre op med Drømmerierne, han vilde, at man skal staa med begge Ben paa Jorden og tænke klart og: være sig selv.

I „Brand“ skildrer Ibsen den stærke Personlighed, som var hans Ideal, noget han mente Nordmændene den Gang savnede. I „Per Gynt“ derimod samler han alle daarlige og svage Sider, som han syntes var fremherskende hos sit Folk.

Per Gynts Skikkelse har et sagnagtigt Skær over sig, selv om det var den Tids Mennesker, Ibsen vilde skildre. Programmet for „Per Gynt“ har Ibsen udtrykt i følgende Linier, som Per en Gang siger: „At tænke det, ønske det, vilde det; — men gøre det! Nej, det skønner jeg ikke.“

I disse Ord er Per Gynts Skikkelse klart aftegnet. — P. G. levede ikke i Virkelighedens Verden, han drømte sig bort fra alt, hvad der hed Besvær og Sorger.

Til sidst ved han ikke selv, hvad der er Virkelighed, han kæder det sammen og gaar stadig uden om Opgaverne. P. G. satte aldrig Livet ind paa noget, selv om han syntes, at andre skulde gøre det, han var villig til alt andet end netop dette. Dog, Ibsen giver ikke Per (Ungdommen) hele Skylden. Det var hans Moder (Forfædrene), som lærte ham at drømme sig bort fra Virkeligheden. Hun vidste godt, at det var forkert, men hun hævde ikke Karakter nok til at se Sandheden i Øjnene og fortsætter derfor Drømmerierne.

Engang imellem prøver Per at gøre noget godt; men altid holder han op paa Halvvejen, og derved glider det hele ud af Hænderne paa ham, og han staar paa ganske

bar Bund igen. P. G. lader sig dog aldrig nedtrykke, og det er en af de store Fejl. Hvis han blot en Gang havde forstaaet at angre nogle af sine Fejltrin, da kunde han have forsøgt at rette dem og derigennem været med til at forme sit Liv.

P. G. troede, at han levede efter: at være sig selv; men han var en Drømmer, som ikke vidste, hvor han selv stod. I Virkeligheden levede han efter: at være sig selv nok, at der er noget, som overstiger dets Kræfter, og som det ikke kan rokke et Haarsbred. Da Per blev gammel, begyndte Samvittigheden alligevel at forfølge ham, skønt han søgte at lukke Øjnene for det. Det blev værre og værre, og en Dag maatte han erkende, at hans Liv havde været eneste Skaller, som var bleven pillet af ham een for een, og at der ikke engang var en Kærne inden i.

Til Slut frelses han dog af Solvig, som elsker ham ganske uselvsk, og taalmodigt har ventet paa ham i mange Aar, og aldrig opgivet Haabet om, at han skulde komme tilbage til hende. Før maatte han løbe sin Vej, fordi hendes Renhed var en Anklage mod hans Urenhed. Han turde ikke tage Samvittighedens Dom op. — Denne stærke, fine Kvinde, er Billedet paa den sunde virkelige Menneskeslægt, som skal frelse Menneskene fra at synke dybere ned i Selviskheden og Uvirkeligheden.

Sig saa ikke, at den ældre Litteratur ikke har Bud til jer. Der findes mangan en Per Gynt iblandt jer, som trænger til at lære lidt af disse Linier, som ogsaa findes i „P. G.“:

Det du er — var fuldt og helt,
ikke Stykkevis og delt.

Vi maa alle prøve at staa fast paa den Vej, som nu er vor, ikke vige tilbage for Vanskelighederne; men prøve at være tro mod det bedste i sig selv, og det baade i stort og smaat.

En god Jul, og Tak for smaa Hilsener i Aarets Løb.

Esther Nielsen.

Et Minde.

Selvfølgelig vil de fleste af jer lade Blikket fare ned ad Siden for at se, hvem der nu er død; men „tøv en Kende“, som Jyderne siger. Der har aldrig i højere Grad været Liv end i Øjeblikket. Det kan maaske for mange forekomme, at det hele synes trist og uden Interesse, ikke mindst under de Forhold, der i Øjeblikket eksisterer, men det er blot en Opmuntring til endnu mere at holde Livet i Gang. Hvorfor græde over Grisens Død, naar vi selv skal spise Flæsket, for det er jo Meningen med det Liv, som vi alle deltager i, Livet er til for os, ikke omvendt. Vi har maaske ikke nogen Begrundelse for vores Eksistens ud over, at vi alle faar vores Rationeringsmærker, men det er ogsaa tilstrækkelig, da det betyder, at vi alle er med til at danne et Samfund, og for at et saadant, der ligner en Maskine med mange Hjul, kan gaa rundt, maa hver lille Del arbejde sammen med de andre. Saa vi maa alle gøre vort Bedste, selv hvor „Smøreolien“ er formindsket. Aldrig maa nogen føle sig som døde Punkter, for det er negativt, og det er det sidste vi har Lov til. Enhver maa paa sin Maade virke med i det daglige. Nok er der mange, der i en vis Alder begræder, at der ikke for dem er noget at opfinde eller vinde; men hvorfor skal man absolut vise sine Gerninger i Neonlys?

Der er altid paa vor lille roterende Klode Plads for en ung Mand eller Kvinde — undskyld, Damerne først! — til, at han eller hun kan begynde med en lille Kanon, saadan helt for sig selv. Det behøver ikke at være en af dem, der skyder med forgængelige Granater eller Jernkugler, hvorfor ikke en med „positiv“ Ladning, en saadan, som vi alle har faaet forærende paa vor første Fødselsdag, nemlig Hjernen, der sætter os saa langt over Dyrene, idet den sætter os i Besiddelse af Tanker og Meninger og giver os Muligheden til at omsætte disse.

Grunden til, at der findes saa mange „stillestaaende“

Mennesker, er ikke, at disse mangler denne Evne, men ren og skær indre Dovenskab, for selvom andre Mennesker, bl. a. Ego, kan faa en Flok unge Mennesker til at foretage mere eller mindre gymnastiske Bevægelser med eller mod deres ydre Dovenskab, saa kan man ikke paa samme Maade være aktiv over for andre Menneskers indre Jeg, hvis ikke disse selv er med i Arbejdet, og hvorfor saa ikke selv gaa forrest i dette Arbejde? Enhver kan med de Muligheder, der er blevet ham givet, danne sig en Verden, uden at den behøver at støde an mod den bestaaende, og i denne lille private „Oase“ kan han eller hun naa Maal, der er til Glæde for paagældende, og hvis Banen mod dette Maal er lagt paa den rette positive Maade, vil den nødvendigvis ogsaa være til Gavn for andre (Forældre, Søsken, Venner o. s. v.), end for den, der følger den, da man ikke i dette Tilfælde kan gaa sine egne Veje, men ogsaa maa virke udad.

Vi maa have et bestemt Haandelag paa vort Liv, selvom der spiller mange Omstændigheder ind, der kan synes som uafvændelige Tilfældigheder. Derfor tag et Nap med alle, som endnu ikke er faldet i Søvn over disse Linier. Lad ikke nogen Slaphed faa Plads hverken i jeres legemlige eller aandelige Liv, men vis, at ydre vanskelige Forhold ikke kan paavirke jeres Ungdom og jeres Tid. Vis hinanden, at der ikke hverken nu eller senere er noget at sætte et Minde over, naar det drejer sig om dansk Ungdom.

Maaske falder det mine gamle Elever underligt, at jeg nu ogsaa er begyndt at forsøge mig dybsindig, men selvom jeg holder af Ungdom og lidt Halløj — selv i Timerne — saa er der i alle Forhold jo altid en Grænse, men man kan godt være ung uden at være for ung. Sidst jeg lod min Pen „høre“, var jeg jo paa et Hjem for svagt-begavede, men der er dog Fremgang. Jeg har senere forsøgt mig som en ganske almindelig Landsbylærer, og nu underviser jeg en Samling haabefuld Ungdom, der forbe-

reder sig til Præliminæreksamen, samtidig med Timer i alm. Højskole, hvor det stadig er mine ringe Evner til at kommandere med andre, der kommer i Anvendelse. Saa der er ingen Tid til at samle Mos, og de graa Haar fjerner jeg omhyggelig en Gang om Ugen — de gaar til Spilindsamlingen, uden vist at forøge den i overvældende Grad!

Nu maa jeg slutte, for Poul Fischer skulde jo ogsaa helst have Plads til en Overskrift over Heftet.

Det glæder mig stadig at høre fra gamle Bekendte!

Mine bedste „Julegris“-Ønsker til alle paa og uden for Skolen, jeres

G a a r d m a n d.

Baptisternes Præliminærkursus, Tøllese, den 15.—11.—42.

Sport.

Man kan vel sige, at alt Slags Sport er sund, og naar den dyrkes fornuftig og i kammeratligt Samvær, er intet mere herligt. Men hvor har vi dog mange „Sportsidioter“, der kun tænker paa Kamp og Konkurrencer.

Der er mange Slags Sport, men bedst af alt, og som heldigvis for de fleste staar som Nummer et, er Gymnastikken, jeg synes, det er Forøvelse til alt anden Sport, hvor faar man lært at tie stille og faar Brug for al sin Opfattelsesevne, som i en Gymnastiksal, og det gode Kammeratskab, der er og bør være blandt Gymnasterne, og rent legemlig set er det vel nok herligt. Dernæst foretrækker jeg Ridesporten, fordi man dér har Hesten, som er det smukkeste og klogeste Dyr, at have med at gøre, hvis man da holder af Dyr. Ridesporten giver Adgang til Naturen og intet er vel smukkere end at sidde paa en Hesteryg, og enten ganske stille skridte hen ad en Skovsti og

iagttage Naturen, hvilket man aldrig bliver træt af, eller tage en Galop ud over Markerne eller gennem Skovene, og der er vist ingen skønnere Følelse, end naar man med sin Hest kommer ud for forskellige Vanskeligheder, f. Eks. en stejl Skrænt, et Vandløb o. s. v., og man ved fornuftig Opførsel faar Hesten til tillidsfuldt at klare de forskellige Opgaver, da er man saa opfyldt af Glæde og Begejstring, og det er vel Maalet. Jeg ved godt, at det for de flestes Vedkommende desværre er vanskeligt at faa Adgang til Ridesporten, men alle, der har det og benytter sig af det, giver mig sikkert Ret. Men saa er der Vandresporten, der kan man for Alvor gaa paa Opdagelse i Naturen med Rygsækken paa og en Stav i Haanden, og det enten alene eller i Flok, det har vel ingen som vor kære afdøde Lærer Birkelund lært os.

Saa er der jo Haandbold og Fodbold, der, naar det dyrkes sundt og kammeratligt, maa være en god Sport, men desværre hører man tit Skænderier og Uenighed og lignende Ting, men det vel heldigvis kun de Typer, der tænker paa Kamp og Konkurrencer til hver Søndag. For hvem Boldspillet er en Opøvelse til Behændighed, og Nydelse af den Spænding, der maa blive, og engang imellem en Kamp med Kammerater fra andre Egne, ja, da maa det være morsomt. Rosporten har vi, der bor paa „Fastlandet“, desværre ikke Adgang til, men Svømning er da heldigvis snart for alle, ligesom Tennis, Badminton o. s. v., som man nu har Interesse til. Men er man Medlem af en Gymnastikforening af den rigtige Slags, er der jo rig Lejlighed til at dygtiggøre sig inden for næsten alle Sportsgrøene.

Den Ungdom, der dyrker Sport, og dyrker den rigtigt, skal som Regel nok klare de forskellige Opgaver, der kan komme, den er nemlig vaagen og parat, og hvad har det ikke af Betydning især i disse Aar.

En venlig Hilsen til gamle Kammerater.

M u s s e.

Gør intet halvt.

Engang, da den navnkundige italienske Billedhugger Michel Angelo var ved at gøre et af sine store Værker færdigt, fik han Besøg af en Ven. Nogen Tid efter besøgte Vennen ham igen, og han saa da, at Michel Augelo endnu var beskæftiget med det samme Arbejde. Han sagde da: „Du har været lad, siden jeg sidst var her.“

„Nej, det har jeg ikke,“ svarede Billedhuggeren, „jeg har pudset denne Del og poleret denne. Jeg har gjort disse Træk blødere og denne Muskel større, jeg har givet denne Læbe mere Udtryk og dette Lem mere Styrke.“

„Det kan være,“ sagde den anden, „men det er jo kun Smaating.“

„Det kan du have Ret i,“ svarede Michel Angelo; „men husk paa, at Smaating danner Fuldkommenhed; men Fuldkommenhed er ingen Smaating.“

H. C. H.

Hakon Jarl

i Virkeligheden og i Digtningen.

Med Oehlenschlägers Ungdomsarbejder „Guldhorne“, „Sanct Hansaften-Spil“ og „Aladdin“ begyndte den egentlige romantiske Digtning i Danmark, og Oehlenschläger vandt Navn som Samtidens ypperste Digter, Kong Frederik VI. belønnede ham med en Understøttelse, saa at han i 1805 kunde begive sig ud paa en Udenlandsrejse. Denne varede fire Aar; men trods alt det nye, han mødte, levede Hjemmet stadig i hans Tanker, og han sendte det ene straalende Digterværk efter det andet hjem. Blandt disse var Tragedien „Hakon Jarl“, der skildrer det gamle nordiske Hedenskabs Sammenbrud i Kampen mellem Hakon Jarl og den kristne Kong Olaf Trygvesson.

Hakon (Haakon) Jarl var indsat af Harald Blaatand til at styre største Delen af Norge; men han vilde ligesom sin Forgænger Harald Graafeld ikke lyde Kongen, hvorfor denne sendte Jomsvikingerne imod ham. I Hjørungavaag vandt Jarlen imidlertid en stor Sejr og var derefter i tyve Aar Norges Hersker.

Men da han var troløs og voldsom, rejste de norske Bønder sig imod ham, og da samtidig Olav Trygvesøn landede med sine Skibe ved Kysten, maatte Jarlen flygte. Hans Elskerinde Thora gemte ham i en Grube under Svinestien paa sin Gaard, og her blev han dræbt af Trællen Karker.

Over denne dramatiske Handling digtede Oehlenschläger cirka otte Hundrede Aar senere sit Sørgespil.

Stykkets Begyndelse foregaar i de Dage, da Hakon forberedte sig paa at blive valgt til Konge. Der er altsaa intet deri om Slaget ved Hjørungavaag; det er blot taget med her for Forstaaelsens Skyld. Smeden Bergthor skal smede Jarlen en Krone; men da denne kommer for at prøve den, viser det sig, at den er for stor. Den falder ned over Øjnene — til Hakons store Forbitrelse, da han jo havde opgivet sit Maal. Bergthor fortæller da, at han har smedet den omkring den Ring, om hvilken Kong Halfdan Svartes Krone i sin Tid var formet, og første Akt slutter med disse hans Ord: „Den bære Kronen, som er Kronen voksen!“

I anden Akt beskrives, hvorledes Olav Trygvesøn lander paa Øen Moster for at besøge sine Fædres Land, da han er paa Vej til Garderiket (Rusland). Hakon, som hører om Landingens, frygter et Angreb og sender sin Ven Thorer Klake ud for at fortælle Olaf falske Rygter om Opstand blandt Bønderne i Landet og lokke ham i Land, saa Hakon kan faa ham uskadelliggjort, uden at Folket faar Nys derom. Han forstaar, at der vil blive Uro, hvis det kommer frem, at en Ætling af Harald Haarfager er paa norsk Grund.

Og saa sker der det, at Rygtet alligevel bliver til Sandhed. Der bliver en Sammensværgelse blandt Bønderne i Trondheim.

Imidlertid skal Thorer Klake lumskelig lade Olaf myrde; men han myrdes selv af sin Træl Grib, der vil forhindre Udaaden. Da Olaf kommer til Stede og ser det skete, sætter han Grib iblandt sine bedste Kæmper og giver ham Navnet Grif. Nu var det Meningen, Thorer efter Gerningens Udførelse skulde bringe Hakon, som ventede i en Bondehytte i Nærheden, Olafs Hoved. Olaf beslutter da selv at opsøge ham; men da det strider imod hans Tro at myrde Jarlen, skønt han — Olaf — har Overtaget, skilles de med følgende Ordveksling:

Olaf: „Himlen vil træffe dig med sine Flammer!“

Hakon: „Nej, Thor skal splintre Korset med sin Hammer!“

Kort Tid efter faar Hakon Meddelelse om, at hans Søn Erland er dræbt i Kamp med Olaf. Det lammer ham næsten helt for en kort Stund. Og i dette for Jarlen svage Øjeblik bringer en Træl ham et Guldhorn, som er fundet i Jorden. Det har en Indskrift, der lyder som følger:

„Brøster for din Brøde
Din Lykke, Bonde!
Gak til de høje Guder,
Giv dem det bedste!“

Han føler sig truffet og beslutter at ofre sin yngste Søn Erling.

Det gør han saa. Denne uhyggelige Scene kommer Einar Tambeskælver, Hakons bedste Mand og Torges dygtigste Bueskytte, tilfældigt til at overvære, og han fyldes med Foragt. Trods det, at han elsker Jarlens Datter Berglioth, gaar han over paa Olav Trygvesøns Side.

— — Endelig staar det store Slag. Hakons Hær bliver slaaet, og han selv flygter til sin Elskerinde Thora paa Gaarden Rimol.

Hun skjuler ham i den før omtalte Klippehvælving, hvor han myrdes af sin Træl, Karker.

Saaledes endte da den stolte Jarl sit Liv.

Det viser sig nu, da Olaf skal krones til Konge, at Kronen sidder, som om den var støbt om Issen.

Og hermed ender denne Beretning!

Carl Herluf Hansen.

Aaret, der svandt.

Den 3. November var Salen fyldt til sidste Plads af de 60 Elever og deres Forældre samt Bestyrelsen for Skolen her. De fleste af Landets Skoler havde vel nok fuldt Hus sidste Aar, takket være Krigstidens opblussende Skoleinteresse; men da det kun var den anden Vinter for os i Ringe, glædede det os særligt at kunne starte med fuldt Hus.

Det forøgede Elevantal krævede naturligvis øgede Lærerkrafter, og de to nye Lærere blev: Paul Zoffmann Jensen og Peter Hansen; Esther Nielsen fartsatte sit ihærdige Arbejde ogsaa ind i det nye Aar.

Der boede 20 af de 60 Elever paa Skolen, 8 Piger og 12 Drengene, saa alle Værelser var belagt; vi havde ikke engang et Sygeværrelse ledigt. Naa, det skulde ogsaa have været et stort, hvis det skulde have gavnet noget; thi fra Nytaar til April havde vi jævnlig tre eller fire i Sengen ad Gangen af: Faaresyge, Halsbetændelse og andre Besværligheder. Værst var det, da en af Pigerne, Ida fra Drejø, fik Difteritis og kom paa Svendborg Sygehus. Heldigvis var Ida ikke paa Skolen, da hun fik Sygdommen, saa de andre slap med Skrækken og to Vaccineindsprøjtninger; thi en Dag i Februar mødte Amtslægen op med sin Beholdning af Vaccine, og saa gik det løs, jeg smurte Jod paa, og Lægen sprøjtede — i Løbet af en god Time blev 130 Mennesker vaccineret. Om det var, fordi Peter

Hansen og jeg fik sidst, ved jeg ikke, nok er det, vi blev syge for Alvor og — i hvert Fald jeg — ønskede ikke at faa mere af den Slags. Alligevel var dette jo Smaating, naar vi tænkte paa Ida, som fik et langt, langt Sygeleje og sin Vinter paa Efterskolen spoleret. Vi gik alle i Angst en Tid — og glædede os med Ida, da vi hørte, at hun havde overstaaet Krisen.

Inden Juleferien holdt vi en lille Fest for alle Ele-



Elevholdet Vinteren 1941—42.

verne, de boende kan vi jo fornøje os sammen med, saa tit der er Tid til det, men de, der ikke bor her, ser vi kun i Arbejdstiden, derfor er det godt engang imellem at se dem alle og faa dem rystet sammen i Leg og Folkedans og synge dem sammen ved et festligt Kaffebord, denne Gang med Julelys og Gran — det var Indledning til Julen.

Den sidste Søndag før Jul tog kun et Par af Eleverne hjem; det var godt Vejr, og man benyttede Eftermiddagen til en lang Gaatur gennem Hestehaveskoven til Nordskov, videre gennem Freltofte hjem — en Tur paa 17 km.

Det var strengt, mest for de, der maatte skiftes til at bære „lille Knud“ de sidste Kilometer, han var ganske kørt træt. Der skulde adskillige Kopper Kaffe og Stykker Kringle til ovenpaa den Tur.

Mellem Jul og Nytaar samledes nye og gamle Elever her til Elevforeningens aarlige Julefest, hvor Hedemann og Poul Fischer læste op, mens vi sad ved de smukt pynkede Borde. Bagefter gik Dansen lystig til Sørensens Orkester.

Efter Juleferien mødte alle igen med godt Humør, trods Kulde og Sne. Snart var man atter i Gang med Vinterens Arbejde, der nu skulde naa sit Højdepunkt. Koldt var det — saa koldt, at der maatte skrives hjem efter ekstra Uldtæpper til Sengene, og vi mærkede tydeligt, at der skulde mere Brænde i Kakklovnene og here Mad paa Bordet for at holde Gennemsnitstemperaturen oppe over hele Linien. Om Aftenen varmede vi Sten i Ovnen til at opvarme de klamme Senge med; men trods vore Forebyggelser havde vi altsaa alligevel megen Sygdom. I Fritiden brugte Eleverne Skøjter og Ski som aldrig før; vi savnede blot en rigtig Skøjtebane.

Den 4. Marts tog vi alle til Odense paa Teatertur. Da vi tog med Middagstoget derud, skinnede Solen, saa, skønt det var haard Frost, glædede vi os over det gode Vejr. Vi besøgte Aktiebageriet, hvor der altid er godt at komme, baade fordi vi faar en grundig Forevisning og Forklaring af Virksomheden, og fordi vi til sidst bliver bevertet med Sodavand og Wienerbrød. Derefter gik vi til Fyns Tidende, hvor der blev taget et Billede af os, mens vi rystede af Kulde; thi nu var Solen borte, og det blæste koldt fra Nord. Fra Trykkeriet gik vi til H. C. Andersens Hus, hvor vi ikke mindre rystede af Kulde i det store, uopvarmede Hus. Det var godt at samles til Aftensmad i Højskoleforeningens lune Stue. Aftenen tilbragte vi saa i Teateret, hvor vi med Begejstring saa „Aladdin“. En forfærdelig Hjemtur ventede os. Da vi kom udenfor Teateret

føg Sneen os om Ørene, og vi skyndte os til Stationen; men ak, Toget var $1\frac{1}{2}$ Time forsinket, saa da vi endelig naaede Ringe Kl. 1, var vi forfærdelig trætte og forfrosne. Vi, der skulde til Efterskolen, løb i Trav fra Stationen for at faa Varme i Kroppen; men de Stakler, der skulde videre med Togene og derefter gaa flere Kilome-



Vinterholdets Lærere.

ter i bidende Kulde og Snestorm, de glemmer vist sent den Teatertur. — Den 21. Februar havde vi vort store Grisegilde. I Forvejen havde nogle af Eleverne indøvet Hostrups: „Den tredie“. Desværre blev en af Drengene syg, saa maatte Hedemann i sidste Øjeblik træde til og spille „Bruhns“ Rolle. Trods adskillige hjemmelavede Replikker gik det meget godt. I Pauserne spillede Zoffmann og Frk. Slot for os. Ved Kaffebordet blev „Avisen“ læst

op og efter et Par Timers Dans i Salen sluttede den fornøjelige Aften med: „Altid frejdig“.

Søndagen efter var de fleste boende Elever hos os, og da vi var lidt matte efter Aftenens Begivenheder, blev vi enige om at trave en lang Tur ud i den kolde Sne, der paa sine Steder laa flere Meter høj. Vi vandrede ud ad Svendborgvej, men her tabte allerede to Piger Lysten og vendte om, vi andre fortsatte til Brangstrup og videre gennem Boltinggaardsskov over Kellerup hjem; men her kom vi ud, hvor der ingen Vej var — kun Sne og atter Sne, vi vadede i til Knæerne, det gav trætte Ben og en Gang maatte vi sætte os ovenpaa Sneen for at hvile. Luften var saa ren, og Solen varmede, saa vi gik med opknappede Frakker; det var en dejlig Tur, som gav god Appetit til Aftensmaden.

Den 25. Marts var Eleverne med til Børnenes Gymnastikopvisning. Eleverne lavede ogsaa selv Gymnastik, da Børnenes Forældre havde ønsket at se dem. Om Aftenen var der Leg og Dans for baade Børn og Elever, det gik med Liv og Lyst, selvom Salen var overfyldt. I Løbet af Aftenen sang baade Børnekoret og Elevernes Sangkor for os, ligesom der blev opført forskellige morsomme Numre af Lærerinderne og Eleverne; vi husker bedst: „De ti smaa Niggerbørn“, der vakte stor Jubel hos Børnene. Eleverne havde faaet Lov at danse alene en Time til sidst; men det var svært at faa Børnene til at gaa, inden Musikken holdt op, saa der var lige ved at blive for mange om de varme Pølser, som blev serveret fra Vogn, de var købt for Elevernes sidste Grisepenge.

Den 28. Marts havde vi den egentlige Afslutning for Efterskolen med Forældrene som Gæster. Først Udstilling af Sløjd, Bøger og Haandarbejde, derefter Gymnastik af Piger og Drengene og Folkedans i smukke Dragter, som med Møje var bleven skrabet sammen. Derefter Kaffe-bord, hvor Hedemann holdt sin Afskedstale og til sidst Korsang af Eleverne. Saa tog man Afsked med varme

Haandtryk og blanke Øjne. Ja, saa var den Vinter gaaet og gaaet godt, syntes vi. Selv om der hist og her havde været smaa Gnidninger, var det dog alt i alt en god Vinter.

Mandag d. 4. Maj aabnede vi Sommerskolen med 22 Piger. Vi kunde godt have ønsket lidt flere, men det var da altid Fremgang fra den første Sommer, hvor vi kun havde 19. Det er jo ikke altid Antallet, det kommer an



Folkedanserne.

paa, i hvert Fald var det godt Materiale, vi havde faaet; det var Piger, der var opsat paa at faa noget ud af deres Skoleophold.

En rigtig smuk Aften i Maj cyklede vi med Pigerne til Egeskov. Den gamle Borg laa saa majestætisk og spejlede sig i Voldgraven i den stille Sommeraften. Vi gik rundt om Slottet, gennem Parken og endte i „Labyrintens“ Gange, hvor mange af os, til stor Mørskab for de mere heldige, havde svært ved at finde ud igen. Paa Hjemturen cyklede vi gennem Skoven til Fjellebro; ogsaa her var

vidunderlig smukt under de lyse Bøge, vi kunde ikke lade være at standse for at tage nogle Bøgegrene med hjem.

Grundlovsdagen var vi cyklende til Thurø. Det var Solskin; men Luften var kølig, og da vi sprang i Vandet paa Thurø, mærkede vi, at Solen endnu ikke havde haft stor Virkning her, Vandet var koldt, og vi kom temmelig hurtigt op igen, men forfriskende var det. Vi fandt en lun Plet, hvor vi kunde indtage Frokosten. Det bedste var



„Sommerpigerne“.

Desserten. Zoffmann og et Par af Pigerne standsede nemlig en Isbil og købte en hel Spand Is, som Zoffmann med stor Fornøjelse delte ud; størst blev Fornøjelsen, da han opdagede, at den bedste Portion blev tilbage til ham selv. Aldrig før havde vi spist saa megen Is for saa billige Penge. — Hjemturen var drøj, da vi havde stiv Modvind. Vi var taknemmelige for, at Slæbækgaard laa mellem Svendborg og Ringe, thi her ventede os et Hvil og en god Kop Kaffe; det strammede op, saa vi uden Besvær kunde tage den sidste Tur.

Før Sommerferien holdt vi Jordbærgilde. Vi morede os med forskellige Lege i Salen til Jordbærrene blev serveret og ved Bordet forsøgte vi med forskellige Kanon og Sange. Bedst var det, da Hedemann optraadte som Dirigent for: „Tre Kinesere“. Saa tog vi Afsked for 14 Dage og lovede hverandre, at vi rigtig vilde nyde Friheden og Solskinnet, det sidste viste sig bare ikke ret længe ad Gangen. Efter Ferien tog vi ud paa en to Dages Cykletur,



Sommerholdets Lærere.

inden Børneskolen skulde begynde. Turen gik først til Davinde, hvor vi besaa det gamle Bystævne, derfra over Aasum, hvor vi fik en Regnbyge, mens Hedemann lappede Cykle, og saa videre til Dræby Brugsforening, hvor Aase og hendes Forældre havde tilbudt os at spise Frokost. Ved en Misforstaaelse havde de dog ikke ventet os før næste Dag, saa Rødgrøden var knap afkølet; men den smagte dejlig ovenpaa vore tørre Mellemmader. Efter et Hvil paa Græsplænen tog vi Afsked med vore gæstfrie Værtsfolk og cyklede videre op over Munkebo-Bakke. Den

var drøj at tage; men vi fik Løn for Møjen, da vi stod paa Toppen og saa vidt omkring ud over det skønne Landskab. I Modvind asede vi ad Dalby til og naaede endelig Kæmpehøjen ved Martofte, den blev set efter med stor Interesse. Paa Tilbagevejen hjemsøgte vi Martofte Bageren og købte Kager til Kaffen, som ventede os hos Skovfoged Baungaard i Dalby. Saa gik Turen til Kerteminde, hvor de fleste tog sig et forfriskende Bad ved Nordstranden,



Sommerskolen paa Cykletur.

og vi fortsatte saa til Knud Sandholms Hjem i Hundsløv. Vi var trætte og sultne, da vi naaede der til, saa det var rart at blive bænket ved det lange Bord, hvor Frk. Nielsen og jeg smurte Brød i lange Baner, og bagefter serverede Fru Hansen Jordbær for os, det var vel nok flot, saa sent paa Sommeren. Efter et Par Sange var Pigerne klar til at gaa i Hø, hvor de med Frk. Nielsen som Skytsengel sov til den lyse Morgen. Zoffmann, Hedemann og jeg nød de gode Senge i Gæsteværelserne. Efter et solidt Morgenmaaltid og en hjertelig Tak til Familien Hansen startede vi igen til Klinten ved Kerteminde Fjord, hvor en Del mo-

dige Sjæle tog et køligt Morgenbad. Vi følte os saa bitte smaa, naar vi gik dernede under den mægtige Skrænt, hvor et forvovent, ungt Menneske, vel sagtens for at gøre sig bemærket, klatrede omkring, saa Sten og Sand raslede om Ørene paa os. Langs Storebælt gik Turen videre til Bovense, hvor vi spiste „Middag“ paa en dejlig Græsplet ved Gadekæret. Det blev en god Fortjeneste for den Bovense Bager, som boede ved Siden af. Vort næste Maal



En Buket glade Piger.

var Nyborg, hvor de gamle Volde blev stormet og Slottet blev beset oppe og nede. Fra Nyborg kørte vi til Paarupgaard, hvor Hr. og Fru Christensen havde indbudt os til Kaffe. Det var maaske nok Turens festligste Punkt, da vi sad bænkede om et dejligt Kaffe bord i den store smukke Have med Skoven og de lyse Birketræer i Baggrunden.

Med højt Humør gik det saa mod Ringe — med rige Minder fra en vellykket Tur. En Tid efter var vi en dejlig lun Sommeraften inviteret ud til Karl Larsens i Lombjerg. Vi legede i Haven og, for at vi ikke helt skulde løbe varme, fik vi Is og Sodavand til behagelig Afkøling. Da det begyndte at mørkne, samledes vi inde ved Kaffe-

bordet. Til sidst kom den store Overraskelse — vi blev opfordret til at gaa en Tur i Haven, og da vi kom derud, var Haven oplyst af kulørte Lamper, oven over det hele stod Maanen, rund og stor, mens en let Taage bølgede hen under Havens Træer — det var saa skønt et Syn, at vi stod ganske betagede, indtil vi stemte i med: „Natten er saa stille“, og derefter mange andre af vore bedste, danske Sange. Det blev ogsaa en Aften, vi sent vil glemme.

Den 2. September hjalp Pigerne os med at gøre Salen festlig til vort Efteraarsmøde, hvor Frede Therkelsen fra Danebod talte smukt og inderligt om: Folkesangen. Endelig var vi ogsaa i Aar paa en Odensetur. Denne Gang var vi først paa Glasværket, derfra til Aktiebageriet og Fyns Tidende. Om Aftenen samledes vi i Teateret for at se: „Champagnegaloppen“. Det var et herligt Stykke, saa ægte dansk og med Lumbyes skønne Musik, som ikke kunde andet end faa os i festligt Humør. Kort før Afslutningen havde vi „Fættergilde“, hvor en Del af vore „gamle“ Elever maatte agere Fætre. Vi begyndte med Leg, hvorefter der blev opført forskellige „Numre“ til Underholdning. I Pavserne spillede Zoffmann og Frk. Slot. Saa samledes man ved de festlige Kaffeborde, der var pyntet med smaa Roser og Grønt. Ved Bordet blev Sommerens Avis læst op under stor Jubel. Til sidst gik Dansen lystigt i Salen og som Afslutning paa Aftenen serveredes varme Pølser med Rundstykker og Øl.

Den sidste Søndag før Afslutningen havde vi alle boende Piger paa Skolen, og da det var et vidunderligt Sensommervejr, cyklede vi om Eftermiddagen til Stendysserne ved Ellested og Langdyssen — derfra kørte vi til den gamle Vandmølle ved Lykkesholm. Frk. Nielsen var den eneste af os, der havde været her før, saa vi andre var ganske betaget af denne gamle Idyl, der pludselig dukkede frem nede bag Banken. Turen gennem Skoven fra Vandmøllen til Lykkesholm var ligeledes meget smuk, og den vemodige Sensommerstemning, der var over Naturen, passede saa godt

til os den Dag, da vi vist alle med Vemod tænkte paa, at det var den sidste Tur, vi fik sammen — en smuk Afslutning paa den dejlige Sommer.

Saa oprandt Afslutningsdagen d. 30. September, hvor alle Pigerne smukke Arbejder var udstillet. Ja flittige havde de været, vore Piger; vi kan vist godt sige, at vi aldrig har haft saa fin en Haandarbejdsudstilling af saa faa Elever, som vi havde her ved Sommerskolens Afslutning. Pigerne viste Gymnastik og sang for os, særlig gripende var det, da de sang: „Kongernes Konge“. Ved Kaffebordet holdt Hedemann sin Afskedstale til Pigerne. Den smukke Blomsterkurv, der blev overrakt os, tog vi som et Udtryk for Pigerne Tak for Sommeren; men vi Lærere var vist enige om, at vi skyldte Pigerne en lige saa hjertelig Tak for det gode Samarbejde i Sommeren 1942.

D a g m a r H e d e m a n n.

Cykleturen 1942.

Søndag d. 5. Juli samledes vi ved Friskolen i Ringe til den traditionelle Cykletur. Det tegnede til at blive godt Vejr, da vi ved Nitiden startede forsynet med Madpakke og Badetøj. Med Hedemann i Spidsen kørte vi saa ud af Assensvejen, igennem Espe og Lydinge. Paa Vejen ned til Nørresø sluttede flere Deltagere op, saa vi nu var samlet ca. 60 Medlemmer ialt. Her nede ved den skovomkransede Nørresø holdt vi det første lille Hvil. Men vi skulde jo langt endnu, og det næste Maal var Trollebørgs landskendte Park. Den er meget stor og anlagt i engelsk Stil. Herinde holdt vi ogsaa et kort Hvil, medens vi sang et Par Sange. Det var nu blevet meget varmt og da vi kom ud igen, havde den lokale Iskagebod stærk Søgning. Saa startede vi igen og kørte gennem Korinth ad de bakkede Veje ned mod Diernæs. Ved den 116 m høje Kongehøj gjorde vi

igen Holdt. Men nogen større Fornøjelse havde vi ikke deroppefra paa Grund af den opvoksende Skov.

Det var imidlertid ved at blive Middag, og vi kørte saa til Diernæs. Først var vi henne ved Mejeriet for at faa lidt at drikke, men det blev ikke til saa meget, fordi vi havde glemt at faa Krus med. Heldigvis var der en elskværdig Købmand som forbarmede sig over os og solgte os de fornødne vaade Varer, uden hvilke det sikkert vil-



Paa Sinebjærg Strand.

de have knebet med at synke den tørre Mad. Vi lejrede os paa en Mark bagved Forretningen, mens vi spiste. Bagefter var der saa ogsaa nogle der skulde prøve at sove til Middag, men det blev vist ikke til saa meget. Vi skulde jo ogsaa videre til Stranden. Saa det gik nu nedad mod Faaborg. Næsten alt for hurtigt. For paa Grund af vores store Mangel paa Cyklekultur var der nær sket et alvorligt Sámmenstød med den modgaaende Færdsel, men det gik altsaa godt. I Faaborg var vi oppe at se det gamle Klokketaarn, som nu er indrettet til Beskyttelsesrum. Her

oppe fra havde vi en vid Udsigt over Byen, Havet og Omegnen. Da vi var trætte af at kigge langt, gik vi ned igen og fortsatte saa Turen ud mod Sinebjærg. Paa den sidste stejle Bakke gik det galt. Paa Grund af for stor Fart og den meget sandede Vej var der en, som væltede, men slap dog heldigvis nogenlunde fra det.

Naa, men saa kunde vi rigtig faa hvilet ud. Men det gjorde vi dog ikke hele Tiden, idet vi ogsaa gik i Vandet



En Middagslur, der ikke blev til saa meget.

baade en og to Gange, spillede Bold, legede tre Mand høj og drak Kaffe. Naa, det sidste var jo heller ikke saa anstrengende.

Paa den Maade gik Eftermiddagen jo snart, og vi skulde se at komme hjem igen. Nu kørte vi en anden Vej for at komme op og se Fyns eneste Rundkirke, der ligger i Horne, hvor den er synlig langt omkring. Derefter var vi lige henne at kigge lidt paa den nærliggende gamle Herregaard Hvedholm, som nu er indrettet til Sindssygehospital. Men saa var det ogsaa Slut med Oplevelserne for den-

ne Gang og vi kørte nu over Hillerslev lige hjem til Ringe. Punkteringer havde vi jo nogle Stykker af, men det var jo kun, hvad vi kunde vente.

En lærerig Dag baade paa den ene og den anden Maade var nu afsluttet.

Som før nævnt mangler vi en hel Dæl i at køre korrekt, hvilket skal forgaa paa den Maade, at vi kun kører to og to ved Siden af hinanden og i maadeholden Fart ned ad Bakkerne. Samt endelig holde godt til højre. Forhaabentlig kan vi faa rettet Fejlene til næste Aar.

En Deltager.



Udsigt fra Klokketaarnet i Faaborg.

Statusopgørelse.

Det er sikkert gaaet mange af jer, som det er gaaet mig. Mens vi var store Børn og helt unge, var det saa naturligt, at alt det vore Forældre levede paa og ansaa for rigtigt, det tilegnede vi os uden at reflektere over det. Vort Ideal var at blive som Far eller Mor, og vi var glade for at blive saa store, at vi kunde faa Lov til at deltage i det, som de var med til. Vi gik til Møder og var med til at synge, vi gik med i Kirke og tog det hele uden at reflektere over det. Saa kom den Tid, da vi blev ældre, vi begyndte selv at læse Bøger, som behandlede mange moderne sociale Emner, vi læste om Kritik af kort sagt alt, hvad der findes, vi hørte om tomme Kirker, og Udtryk som „nationalt Ævl“ var os ikke fremmed. Vi begyndte selv at tænke over Tingene og tage Stilling til Sagerne, eller vi holdt med den vittigste eller ham, der kunde belægge sine Ord bedst, og fulde af Kritik vendte vi Ryggen mod meget af det gængse og vedtagne. „Bliv mig fra Livet med al den Snak om Grundtvig og Aand og de Dele“, sagde en københavnsk Arbejder. „Nej Udviklingen, Fremskridtet, lige Ret for alle og Arbejde til alle, det er noget, vi kan forstaa, og som har Bud til os alle.“ Vi begyndte at vurdere og undersøge Sagerne, og fandt ud af, at alle de gamle med alle deres smukke Ord om aandeligt Liv og Fædrelandsfølelse, med alle deres Sange, som vi forøvrigt aldrig havde forstaaet, med alle deres høje Idealer, kun havde evnet at føre os ind i en Verdenskrig, hvoraf vi i vor Barndom kom til at opleve Følgerne, af udpinte Jorder, og endnu værre af alle Gullaschbaronernes Opduken, og senere af Krisetider og Tvangsauktioner. Nej, de gamle havde ikke kunnet naa noget med al deres, hvorfor saa tro paa det.

Med Afsky læste vi Krigsbøgerne, og mange af os blev begejstrede Tilhængere af A. m. K. Vi blev Vandrefugle og samtalede om Aftenerne med Tyskere, Hollæn-

dere, Englændere og mange andre om vore Forældres store Misforstaaelse, som det nu var vor Sag at raade Bod paa. Nu skulde vi vise, at vi kunde skabe en ny Verden med Fred og Fordragelighed. Vi er dog alle Mennesker, og andre Nationer er lige saa gode som os, væk med den vildledende Nationalisme, alle Mennesker er Brødre.

Vi interesserede os for Tidens praktiske Spørgsmaal af i Dag, i Studiekredsene og paa Højskolerne var det Nationaløkonomi og Erhvervsgeografi, Tal, Tabeller og Statistikker, der havde den største Interesse, vi trak overlegent paa Skuldrene af alt, der havde det mindste med Følelse at gøre, det blev kaldt sentimentalt, og det var om trent det værste Skældsord, man vidste. Jazzen og Biografernes Antal tog til, Restaurationslivet blev mere og mere almindeligt, Strømmen til Byerne voksede, stadig mindre Arbejde og mere Løn var Maalet. Partidannelser i Bunkevis, hvert lovede sine Vælgere Guld og grønne Skove, alle indledte med „Vi kræver“ ingen sagde „vi kan give“. Snæversynede, partibundne, derfor ufrie, stod store Dele af dansk Ungdom uden Samfølelse med andre fund, hvor hver Stand havde kæmpet sig frem til at have Penge nok, Maalet var: Hver Mand sin Bil. Den bedste Del af Ungdommen troede paa Idealet om „Aldrig mere Krig“ og Folkenes Forbund.

Saa kom Krigen, og med den brast alle Idealer og Forhaabninger, vi havde troet saa sikkert og fast paa os selv og vor Evne til at skabe bedre Kaar. Det var en Sæbeboble, der sprang med et Knald, og først nu saa vi, at det havde været en Sæbeboble, vi havde troet paa. Rodløse stod vi der, hvad nu? Saa kom 9. April og med et Slag Erkendelsen. Vi var pludselig stillet over for helt nye Tilstande og Forhold, noget vi aldrig før havde forestillet os — og temmelig forvirrede kiggede vi os omkring. Hvad nu? Hvad betyder dette? Hvad skal der ske? De danske unge, der var Soldater, reflekterede ikke, de gjorde deres Pligt som Soldater uden Tøven, maaske ogsaa mere

af Pligtfølelse end af noget andet, men de viste et mandigt og karakterfast Ansigt hos den danske Ungdom. Først lidt efter lidt besindede de største Dele af det danske Folk sig, og først nu er et helt vaagnet.

Nu er det Tiden for dansk Ungdom at tage Stilling til Sagerne. Nu er den gamle Tid død, nu skal Boet gøres op. Vi skal vedgaa Arv og Gæld, og vi maa derfor søge saavel det negative, det daarlige, Gældsposterne, som det positive, det gode — Arven, den Formue vore Forfædre har efterladt os, og som det nu er vor Tur til at forvalte. Nu kan det være, ogsaa vi kan komme til at forstaa det, vore Forældre levede paa.

Hvad har vi?

Saa mærkeligt det end lyder, saa opdager man bedst, hvad det vil sige at være dansk, og hvilke Værdier Danmark har for os, naar vi kommer til Udlandet. Vi synger, at faa har for meget og færre for lidt, jeg har altid syntes, det var noget Sludder, men saa kom jeg til andre Lande. Jeg har haft den Lykke at rejse en hel Del, før Grænserne blev lukkede. Der saa jeg hvordan Mennesker andre Steder lever, og det var gavnligt.

Jeg maatte sande, at i Forhold til andre Lande har Danmark for meget og færre for lidt.

Hos os er Kulturgoderne ikke forbeholdt de rige, men alt hvad der fremkommer af Bøger, saavel fagligt som skønlitterært, kan enhver ganske gratis faa Lejlighed til at læse gennem vort udmærkede Biblioteksvæsen.

I Ungdomsforeninger og Gymnastikforeninger kan unge samles om oplysende og udviklende Ting, ingen, der har Lyst til at dygtiggøre sig og bruge sin Tid til at lære og udvikle sig, behøver at undvære det, det tilbydes, alle, og man er saa galt glad til, naar blot unge vil tage imod det.

Et godt Aktiv har vi i det danske Folkelune; det berømte danske Humør, som jeg i hvert Fald i de 8 Lande, jeg har gæstet, ikke har fundet Mage til. Ogsaa det ople-

vede jeg stærkest, da jeg første Gang kom hjem fra Udlandet.

Vi har vort dejlige Land, med susende Bøgeskove og blaanende Fjorde, de endeløse Marskvidder og de brune Lyngheder, en afvekslende og mangfoldig Natur, som man aldrig bliver træt af at færdes i, og hvis Skønhed for en Dansker virker overvældende, naar han kommer hjem enten fra Finlands Skove og tusinde Søer eller Alpernes sne-dækte Tinder.

Og saa har vi Landet som et Produkt af vort Tusindaarige Historie, af vore Forfærdes Kamp og Strid. Men for at erkende dette, maa vi i personligt Ejendomsforhold til det. Det er ikke sikkert, vi ejer alt det, vi kalder vort, selv om vi baade har købt og betalt det. Vi skal opleve vort Land, saa der kommer et personligt Ejendomsforhold tilstede. Først da ejer vi det rigtigt.

Men saa var det de negative Sider i vor Opgørelse. Vi har fejlet mange Gange, som alle gør det. Der kan ogsaa findes noget at udsætte paa Folkestyre og Liberalisme, det kan føre til Ævl og Kævl, en blødsøden Understøttelsespolitik, der fremmer Arbejdsløshed og virker nedbrydende paa Samfundet. Friheden kan misbruges til en evindeligt gøren Vrøvl, Kritiseren og Følelse af at blive forfordelt, saa man stadig kræver mere for sig selv, stadig sammenligner sig med de bedrestillede i Stedet for med de ringestillede. (Hvorfor gør vi for Rseten det? Tænk, hvilken Tilfredshed og Taknemmelighed, der vilde komme i Verden, hvis man altid sammenlignede nedad, i Stedet for opad). Jo, vi kan godt se Vrangsiderne, og naar vi skal vedgaa Arv og Gæld, saa maa vi erkende det. Og vi vil opdage at Arven, Danmark, det af Fædrene byggede og dyrkede Land med alle dets Rigdomme aandeligt og materielt er mange Gange større end Gælden. Det staar saa til os, at betale Gælden, udrydde alt det daarlige, Arven er stor nok til, at vi kan gøre det, og saa kan vi i

Sandhed bagefter bruge den som Drifts- og Startskapital til det Danmark, det er vor Sag at bygge op.

Naar vi er kommen saa langt i vor Statusopgørelse, kan vi begynde at overveje, hvad andre har at byde os i Stedet for den Arv, man vil have os til ikke at vedkende os. Er det muligt for os at sælge vort Hjem og alt det, der vidner om vore Forældres Kamp og Idealer gennem mange Generationer, det, de levede paa og troede paa, det, de stred sig frem til gennem et langt Liv, kan vi fornægte alt det for en øjeblikkelig økonomisk Fordels Skyld? Kan vi det, er vi ikke værdige til at kaldes vore Forældres Børn, vi sætter os selv udenfor. Vi kender dog saa godt fra en Familie, hvor Forholdene maaske ikke er de aller bedste, hvordan alle Familiemedlemmerne søger at dække over det overfor fremmede, udadtil staar de sammen om at værne Hjemmet og dets Ære. Den, der giver sin Far eller Søster til Pris for offentlig Latter og Sladder, regnes ikke for noget af ordentlige Mennesker. Det samme gælder for vort Land. Fedtsylene og Eftersnakkerne, dem med Trællesind, der er parate til at logre med Halen, saa snart der stilles dem et Kødben i Udsigt, kan vi kun trække medlidende paa Skuldrene af. De har nemlig endnu ikke opdaget, hvad det var, der gav Livet dets egentlige Mening og Indhold. Hvis de tror, de bliver lykkeligere af en stor Post, tager de fejl, hvis den blev vundet paa Bekostning af Friheden. Vi er jo nemlig intet som helst i os selv, vi er et Led i den Kæde, der hedder Slægten, og kun ved at se sig selv som et saadant lille Led i den store Helhed faar Tilværelsen Mening.

Nu har vi gjort op, hvad vi har, saa maa vi se paa, hvad vi kan, Maalet skal sættes, og der har vi intet bedre Forbillede end de gamle Sønderjyder. Der findes ingen Mennesker, jeg har beundret som Sønderjyderne og Finernerne, fordi de tog en aarelang Kamp op mod Undertrykkelse, modstod alle gyldne Løfter, og var tro mod det inderste i deres Væsen, selv om hele deres Liv blev levet i

Kamp. Resultatet saa vi i Genforeningen, det er dem, vi nu kan takke derfor. Vi maa som dem holde Stillingen for enhver Pris. Mange Landmænd er begejstrede for de høje Priser og siger: „Aah, hvad vi har det jo godt, man har jo ikke gjort os noget.“ Det siger de til Trods for, at vi daglig i Aviserne ser Beviser paa, at vi maa undvære Frihed, Sandhed og Ret. De Mennesker skal først til at begynde at lære, for de har hidtil ligget indpakket i en Vatske, og under sidste Verdenskrig, hvor Sønderjyderne kæmpede med Livet som Indsats, mærkede mange herhjemme ikke andet, end at det var gode Tider, og at man desværre ikke kunde faa Sytraad. Derfor bliver det alle de, der har beundret og lært af Sønderjydernes Kamp, der først skal tage Ansvaret op, et smukkere og stoltere Eksempel end det Sønderjyderne har givet, kan vi ikke faa. Sytraad. Derfor bliver det alle de, der har beundret og lært af Sønderjydernes Kamp, der først skal tage Ansvaret op, et smukkere og stoltere Eksempel end det Sønderjyderne har givet, kan vi ikke faa.

Spørgsmaalet bliver saa: Hvordan kan vi gøre det?

Her vil jeg gerne henvise til en Kilde, som vi nu skal til at besinde os lidt mere paa, gøre til personlig Ejendom, nemlig Historien. Jeg vil her vende mig til Sagnhistorien, til Sagnet om Kong Skjold, som I alle sammen kender. I Sagnet har vi nemlig opsummeret Livsvisdom, det er ikke blot et enkelt Træk, men de er fortalte fra Slægt til Slægt gennem Aarhundrede uden at være opskrevne, derved er de blevet rensede og sigtede, saa kun det bedste er blevet husket, og derfor er de blevet Udtryk for almen-gyldige Idealer, for Livssyn, som hver Slægt vil vedkende sig.

Nu skal vi se det paa Baggrund af vor Opgørelse fra før.

De danske var uden Konge, d. v. s. uden samlende Ide, uden Fællesfølelse. Derfor lo de onde, men de gode græd og spejdede efter Hjælp.

Da kom Skibet, kosteligt var det smykket, rigt var det ladet. I Bagstavnen laa den lille Dreng paa et Kornneg, alle var klar over, at han var sendt af Guderne, at det var Odins Søn, og de gjorde ham til Konge, da han blev stor.

Her ses vore Fædres Tanker om Folkelivets Genrejsning. Det praktiske Liv løftes gennem Sammenslutninger og Organisationer, men en aandelig og folkelig Løftning sker gennem den enkelte, det er gennem den enkelte, Guderne virker, det kan være gennem en enkelt Mand som Grundtvig og Oehlenschläger, men oftest er det gennem de mange enkelte, der har faaet et Ideal og vil gaa ind for det, derved højnes Helheden.

Paa den Maade sker Gennembrud og virkelig Fornyelse i Verden. De fødes som Tanker hos den enkelte, og derfra forplantes de til de mange. Naar Tiderne er onde, fordi Idealerne blegner, som det var Tilfældet her i Danmark, naar Synernes Tid er forbi, og Livet bliver lavt og smaatskaaret, da spejder de bedste ud over Tidens Hav, de lider og længes, de haaber og beder, for de ser, hvor meget der staar paa Spil.

Da kommer Hjælpen fra de høje Guder som den gudsendte Tanke, eller den gudsendte Mand. Saa kommer det an paa at kende ham, for i en saadan Tid kan ogsaa komme en Mand, sendt af en anden, og naar han faar Indflydelse og Magt, gaar det galt, det har vi set nu. —

Kort efter Skjold var blevet Konge var han en Dag i Skoven med sine Mænd. Skjold var vaabenløs, Mændene var bevæbnede. Han blev skilt fra dem i Skovtykningen og mødte en stor Bjørn, som rejste sig paa Bagbenene og gik mod ham. Skjold tog Livtag med Bjørnen og overvandt den og bandt den med sit Bælte, Mændene kom saa løbende til og dræbte den.

Senere kom en fremmed Kæmpe Skate. Han vilde overvinde Skjold og undertvinge sig Danskerne. De to Mænd kæmpede i begge Hæres Paasyn, Skjold vandt, fældede

Skate og frelste baade sig selv og sit Rige. Saa regerede han i mange Aar til Danernes Velsignelse. — Den gamle Sagndigter har set dybt og rigtigt i Menneskelivet.

Bjørnen maa først fældes. Den er værst, det er det onde, der kommer indefra, fra det enkelte Menneske selv eller fra Folket selv, det lave, det smaatskaarne, det aandforladte, det, som kun tænker paa sig selv og sin Nydelse, det, som er i Slægt med Dyret. Hvor udmærket tænkt er det ikke, at Skjold kun kan binde Dyret, men ikke dræbe det, det maa Mændene gøre. Man opdrager ikke ved Tvang, først naar hver især vil det rette, er en Opdragelse fuldbrydet. Folket saavel som den enkelte maa alt-saa først faa Øje paa Dyret, saa indse Drabets Nødvendighed, saa dræbe det, hver enkelt for sit Vedkommende.

Binder man den kun og dræber den ikke, kan den atter slippe løs. Det er sket for mange.

Kampen med den fremmede Kæmpe er Ondet udefra. Blændværket, det som lyder kønt og besnærende, de falske Idealer, Propagandaen. Der er saa meget fremmed, som truer med at indtage vort Land. Det vil fange vor Opmærksomhed og forvirre vore Sanser. Det vil gøre vore Tanker smaa eller helt standse dem, vor Synskreds lille og vore Maal korte, men samtidig vil det gøre vor Egoisme stærkere. Det er disse to Magter, Bjørnen indefra og Jætten udefra, der øder Livet i os, saa de nedbrydende Kræfter faar frit Spil. Men disse Magter var det, Skjold gjorde uskadelige. Sagnet slutter med hans opbyggende Arbejde og: „De udsvævende skammede sig og begyndte paa ædel Idræt, og de dvaske og overdaadige tog sig sammen“.

Men Skjold er ikke længer imellem os. Da han døde som en gammel Mand, lagde de danske hans Lig ud paa Skibet. Gyldne Skatte og Vaaben lagde de omkring ham. Saa hejste de Sejlet og lod Skibet gaa. Det gled stille ud over de svale Vande til det svandt i Synskredsen, og aldrig har nogen set det siden. Men tilbage stod de Danske

og saa med Sorg efter deres døde Konge.

Ogsaa nu er Tiderne meget vanskelige. Ofte savner vi en bærende Ide, mange ler og morer sig. Men de bedste spejder bedrøvet over Tidens Hav efter den gudsendte Tanke, som skal vise os Vej ind i Tiden, som kommer. Vi synes det ser taaget og dunkelt ud, men det kan aldrig være forkert, at hver af os stræber at følge den Vej, Skjold anviste. Først dræbe Bjørnen og Jætten, — saa det opbyggende Arbejde, frigøre og samle alle gode Kræfter til Arbejde mod de rigtige Maal.

Maatte vi alle erkende dette, saa vi kunde gaa styrkede ud af disse svære Tider, saa vort Folkeliv kan holde sig sundt og kraftigt og de nedbrydende Kræfter holdes ude.

9. April blev Forsvaret opgivet, ja, første Linje blev opgivet. Nu er vi alle i Frontlinjen, nu deltager hver af os i Forsvaret, det Forsvar, der til syvende og sidst faar større Betydning end Bomber og Granater, fordi det arbejder paa det opbyggende, men det andet kun arbejder paa det nedbrydende. Nu skal Stillingen holdes for enhver Pris, som Sønderjyderne holdt den til Sejren og Retfærdigheden skete Fyldest, nu skal det vise sig, om hver især er parat til at værges sit Land, til at give Ofre og lide Savn for sit Land, de Savn, som vi alle maa faa at føle, hvis vi ikke vil svigte vort Folk.

Vi er hver især intet i os selv, men som et Led i den Helhed, der hedder Danmark, har hver af os alligevel Betydning. Svinger en af os, bliver der et Hul, som svækker vort Forsvar, ikke en eneste kan undværes.

Erhvervede jeg mig Penge og Gaard, blev jeg agtet og æret, blev jeg stor og mægtig, en Dag kom der et Dødsleje, det var mit eget, eller den jeg holdt mest af, og saa var det hele alligevel ingenting værd. Vi skal være tro mod Helheden, vide, at vi gør vor Pligt mod Danmark, den Tid, det var os betroet, og vi skal overgive Arven saadan til vore Efterkommere, at de kan se paa os med

Respekt og bygge videre paa det, som vi begyndte. For Historiens Dom er vi underkastet, den dør aldrig, den kan vi ikke unddrage os. Igen maa vi vende os til de gamle Nordboere, det var de klar over, de sagde:

„Fæ dør, Frænder dør,
Dø skal ogsaa Du.
Eet jeg ved, som aldrig dør,
Dommen over hver en Død.“

Dansk Ungdom svigter ikke!

Lidden Højlund Hansen.

Ind under Jul.

De af jer, som har boet paa Ringe Efterskole, ved maaske lidt om, at vi har travlt med at faa et Elevskrift trykt og sendt ud som Julehilsen. Vi faar da en Lejlighed til at sende jer vore Tanker og kan undertiden ønske at høre lidt fra jer hver især, hvordan I lever. Vi kan umulig overkomme at sende Julebrev til jer alle. Derfor vil en Hilsen fra jer alligevel være opmuntrende for os.

Tilsyneladende er Tiderne de samme som de to sidste Aar, med Verden i Krig. Men for hvert Aar, der gaar, maa vi dog komme Freden nærmere, hvor vi atter faar Lov at deltage i et opbyggende Arbejde. Atter skal Verden i Gang med at læge Krigens Saar.

Nu kommer saa Julen igen med Budskabet om Fred paa Jorden. Vi vil ønske for jer alle, at I, saavel som vi her paa Skolen, maa opleve en god og velsignet Jul, trods Krigens Larm derude.

Vi kan ogsaa i Aar glæde os over, at vor Skole er fyldt

til sidste Plads, 66 Elever, som fra Morgen til Aften slider ihærdigt paa at dygtiggøre sig til at gaa ud og fylde deres Plads.

En glædelig Jul og et godt Nytaar ønsker vi jer alle.

Dagmar og Karl Hedemann,
Holger, Knud og Bent.

Alle mine gamle Elever ønskes en glædelig Jul
og et godt Nytaar.

Dorothea Birkelund.

Til Elevforeningens Medlemmer.

I vil sikkert alle have bemærket, at der i Heftet ligger et Medlemkort. Dette bedes I selv skrive Navn paa og derefter opbevare det omhyggeligt, da der i Fremtiden skal forevises Medlemskort ved alle Elevforeningens Sammenkomster. Nogle af jer vil vel mene, at det var noget underligt noget, det plejer jo ikke at være nødvendigt. Men det har desværre vist sig at være paakrævet, da der de sidste Gange, vi har været samlede, hen paa Aftenen under Dansen har indsneget sig Personer, som ingen som helst Tilknytning har til Skolen, og deres Opførsel i Aftenens Løb har været saadan, at vi bestemt ikke vil have Gentagelser. Sagen er jo den, at Elevforeningen nu har saa stort Medlemstal (ca. 500), saa det er umulig for Bestyrelsesmedlemmerne at kende hver enkelt og saaledes heller ikke er i Stand til at afgøre, om man staar overfor en gammel Elev fra Skolen eller ikke. Hr. og Fru Hedemann kender jo alle deres egne nuværende og tidligere Elever, men det er jo ikke at forlange, at de ogsaa skal kende gamle Elever fra tidligere Aargange, og det er jo kedeligt at skulle gaa og agere Politi og Bussemand hele Aftenen, særlig naar

man saa er udsat for Fejltagelser. Altsaa husk Medlemskortene, og husk ogsaa, at de ikke er indført for at genere Elevforeningens Medlemmer, men udelukkende for at sikre vore Sammenkomsters gode Tone mod Forstyrrelser fra Uvedkommende. Til Slut vil jeg paa Elevforeningens Vegne ønske jer alle en glædelig Jul og et godt Nytaar.

Poul Fischer.



Elevskriftet færdigt!

Redaktørens Røst.

Først vil jeg bede jer undskylde, at I i Aar modtager Aarsskriftet lidt senere end sædvanligt, det skyldes forskellige saavel tekniske som redaktionelle Vanskeligheder, der i sidste Øjeblik taarnede sig op for mig arme Redaktør, saaledes sendte den drilagtige Skæbne en af de allersidste Artikler ud paa en længere Rundrejse gennem Fyns Land, medens jeg sveddryppende sad paa mit Kontor og talte Dagene til Jul og tænkte paa alt det Vrøvl, jeg vilde faa, hvis jeg ikke fik fat i den Artikel og fik Aarsskriftet færdigt til Tiden. Men

nu er Besværlighederne alle overvundne, og medens I læser disse Linier, ligger jeg nok i Sengen med Isblok paa Hovedet — men det maa jeg selvfølgelig selv om.

Der er i Aar ingen „nye Ansigter“ blandt Skribenterne i Elevskriftet, men det kommer vel ad Aare. Jeg vil i hvert Fald sige alle de trofaste Tak, fordi de har ofret Tid paa at skrive til os — og stadig henstille til de mange, der stadig glimrer ved deres Fraværelse, om næste Aar at lade høre fra sig, der er sikkert mange, der kunde yde Bidrag, som kunde sætte „Kulør“ paa Aarsskriftet.

Poul Fischer.

Julefesten

afholdes paa Skolen Onsdag den 30. December Kl. 19,30. — Husk Sukker til Kaffen, Sangbog og Medlemskort (det er indlagt bag i Elevskriftet).

Elevmødet

afholdes Søndag den 6. Juni Kl. 14. Sukker til Kaffen samt Aftensmad medbringes. Husk Sangbogen.

REGNSKAB FOR 1941—42
INDTÆGT

Renter af Bankkonto.....	5,26
8. Juni Elevmøde	197,36
Renter af Bankkonto	5,01
9. Aug. Hævet i Banken	35,00
12. Dec. — — —	150,00
23. — Medlemsbidrag paa Giro	730,00
Medlemsbidrag	17,00
28. Dec. Julefesten	187,50
23. April 1942 Renter paa Giro	0,35
	<hr/>
	1327,48

UDGIFT

Renter af Bankkonto.....		5,26
8. Juni Elevmøde Taler	25,00	
Musik	31,00	
Kaffe, Kager o. s. v.	80,44	136,44
21. Juni Sat i Banken		60,92
9. Aug. Elevunderstøttelse		25,00
7. Juli Krans til Olesens Begravelse		10,00
Renter af Bankkonto.....		5,01
12. Dec. Formularer til Postgiro		17,55
15. — Købt Frimærker		155,00
23. — Elevskrift Trykning		565,00
Paa Giro		115,00
28. Dec. Julefesten Musik	35,00	
Lys m. m.	13,22	
Kaffe, Kager	86,34	134,56
24. Januar 1942 Sat i Banken		44,00
23. April Renter af Giro		0,35
28. Maj Elevunderstøttelse		50,00
5. Juni Buket		3,00
		<hr/>
		1327,09
Kassebeholdning		0,39
		<hr/>
		1327,48

FORMUE

7. Juni 1942 indestaaende i Banken for Ringe og Omegn	232,42
— — — paa Postgiro	115,35
Kassebeholdning	0,39
	<hr/>
	348,16

MINDESTENSFONDEN

Indestaaende i Vends m. fl. Herreders Sparekasse.....	146,55
---	--------

Ovenstaaende Regnskab er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bilagene.
Bankbøgerne er foreviste. — Ringe, d. 7.—6.—42.

UFFE BEK. K. HEDEMANN

NYE MEDLEMMER

VINTERSKOLEN

Aase Andersen, Dræby.
Inge Busk, Raundrup.
Esther Christensen, Svendborg.
Tove Damgaard, Ringe.
Ellen Frederiksen, Fjellebro.
Inger Hansen, Lørup.
Inger Hansen, Brangstrup.
Elna Hansen, „Kløften“ Ringe.
Marie Hansen, „Kløften“, Ringe.
Anne-Lise Højvang, Lørup.
Else Friberg Jensen, Herringe.
Rigmor Jørgensen, Aarslev.
Inger Mikkelsen, Heden.
Ida Madsen, Skarø.
Gurli Nielsen, Gestelev.
Tove Nielsen, Lunde.
Karen Pilegaard Nielsen, Longelse, Langeland.
Ruth Olsen, Aarslev.
Helga Pedersen, Havndrup.
Karen, Gudrun Pedersen. Birkum.
Johanne Pedersen, Kværndrup.
Tove Rasmussen, Trøstrup, Langesø.
Signe Tange, Ringe.
Niels Jørgen Andersen, Rynkeby pr. Ringe.
Niels Torup Andersen, Fjellerup.
Knud Andreasen, Sandager.
Jørgen Albjerg, Mosegaard, Odense.
Andreas Øyaas Bentsen, Sødinge.
Jørgen Birkemose, Gislev.
Anker Birkemose, Gislev.
Erik Knudsen, Bjernemose, Sdr. Højrup.
Poul Bærholm, Oure.
Arne Christensen, Snarup.
Knud Sandholm Hansen, Hundslev.
Villy Kristian Hansen, Strarup.
Hans Kristian Hansen, Vantinge.
Hans Jacobsen, Fjellerup.
Egon Jacobsen, Boltinge.
Ricard Jensen, Gestelev.

Jakob Jensen, Lunde.
 Leo Johansen, Odense.
 Helge Jørgensen, Bångstrup.
 Otto Karlshøj, St. Hedinge.
 Herman Kjær Knudsen, Maare.
 Erik Knudsen, Kristianslund, Odense.
 Erik Larsen, Ringe.
 Gunnar Larsen, Gislev.
 Peter Lysemose, Svendstrup.
 Viggo Madsen, Svindinge.
 Lars Ejner Nielsen, Svindinge.
 Loui Nielsen, Ringe.
 Arne Schnügger Poulsen, Lunde pr. Stenstrup.
 Karl Pedersen Hundtofte.
 Hans Aage Møller Rasmussen, Maare.
 Carl Stokkeby Rasmussen, Lunde pr. Stenstrup.
 Walter Sandgaard, Ringe.

SOMMERSKOLEN

Karen Dortha Andersen, Bjerne, Faaborg.
 Ellen Andersen, Ellested.
 Grethe Buhl, Pjested.
 Anna Danielsen, Refsvindinge.
 Ingrid Juel Davidsen, Otterup.
 Rigmor Grønneskov, Vormark.
 Karen Hansen, Bovlund, Sønderjylland.
 Bodil Hansen, Pederstrup.
 Else Hansen, Espe.
 Karen Hansine Jensen, Aarslev.
 Tove Jørgensen, Sønderhøjrup.
 Margrete Stokkebæk Christiansen, Sønderhøjrup.
 Solvejg Christensen, Ullerslev.
 Eli Karlsen, Ringe.
 Ebba Marie Nielsen, Gudme.
 Edel Ottesen, Trunderup.
 Valborg Pedersen, Nr. Søby.
 Grete, Lise Pedersen, Fjelleruplund.
 Inge Marie Pedersen, Sønderhøjrup.
 Mary Elis Press, Drejø.
 Eva Rye, Haastrup.
 Grethe Rasmussen, Holmstrup.

Ingrid Davidsen, „Hjorslevgaard“ pr. Otterup.
 Else Hansen, „Folmersgaard“, Espe.
 Grethe Rasmussen, „Ny Stærmose“ pr. Holmstrup.
 Inge Marie Petersen, Sdr. Højrup pr. Pederstrup.
 Eli Karlsen, Algade 11, Ringe.
 Tove Jørgensen, Sdr. Højrup pr. Pederstrup.
 Ellen Andersen, Kullerup pr. Ellested.
 Grethe Lise Petersen, Fjelleruplund pr. Harndrup.
 Karen Jensen, Aarslev, Fyn.
 Margrethe Kristiansen, Sdr. Højrup, Pederstrup.
 Marie Nielsen, Broholmsvej, Gudme.
 Eva Rye, Ryegaard, Haastrup.
 Karen Andersen, Bjerne pr. Faaborg.
 Valborg Petersen, Hovvejen, Nr. Søby.
 Karen Hansen, Bovlund pr. Branderup St. Sdj.
 Anna Danielsen, „Toftegaard“, Refsvindinge.
 Edel Hauschildt Ottesen, Trunderup, Kværndrup.
 Mary Elise Press, Drejø pr. Svendborg.
 Solvejg Kristensen, „Paarupgaard“ pr. Ullerslev.
 Grethe Buhl, „Søndervang“, Pjedsted, Jylland.